

Szegedi kis tükör.

Vasárnap este a színházban.

SZEGED, október 25.

A kritikusai pléhgallért szögre akasztva, mint egyszerű néző ültem be a színházba vasárnap este. Zsibongott a zsuffolt ház, mint a kaptár. Az előkelő kiscgazda-társadalom javarésze ott szorongott a nézőtérén. A földszint első sorai sötélettek a fekete kendőktől, mellettem Alsóváros egyik szépe ült és a jegygyűrűjét próbálgatta éppen. Mikor a kárpit szétment, egy általános ahkiáltás szaladt szét a házon, a hangosan csemegézőket lepisszegték és a nagy események előérzetével várták, mikor pöndörödi ki az Alföldet jelentő színre Déry Rózsi, a Déryné, „a közönség dédelgetett kedvence”, ahogy a régi jó színházi kritikusok írták. Megnézem a színlapot, amelyen reklámok és pletykák is tarkállanak, Szigligeti Ede Csikósát adják, az ugynevezett „népszínmű-ensemble” játszik, élén Asszonyi Lacival, akinek remekbe készült cifra szűrjét Irigyen és nagy szakértelemmel szemléli a földműves szegénység. Nagy, minden csikóst és kanaszt melegen átölelő magyar demokrácia van a színpadon, a jó öreg Szigligeti glóriát fon a nép egyszerű gyermekeinek, a „pusztai” bojtárnak verejtékes homlokára, aki lop ugyan egy-két csikót Szögedébe, de a babáját igazán szereti és a becsületét nem engedi, azután pedig minden negyedórán rágyújt egy régi szép nótára, hogy aszondja: Végigjártam az ormódi temetőt... meg azután: Elszegődtem Tarnócára bojtárnak... Gyönyörűek is ezek a valódi magyar népdalok, ezeket csakugyan a tőről metszeték, ezeket nem Zerkovic csinálta.

Mikor egy-egy kép után a függöny leszalad, a jó vasárnapi közönség összenéz, néhány tenyér összeverődik, de valami különösebben nem erőltetik meg magukat a népek a tetszés megnyilvánulásában. Ők nem a komédiást látják a színészen, a vasárnapi magyarok jórésze komolyan veszi a játékot, ha talán éppen a legkomolyabb jeleneteken derül is. Felvonásokban nagy megbeszélés folyik, hogy vajjon mi lesz Asztoliffal, leütik-e vagy sem, hogy Rózsi és Andris, azaz hogy Déry és Asszonyi egy pár lesznek-e és hogy ugyan mennyi lehet a Rózsi hozománya? A város páholyában Balogh Károly szenátor tart hangos előadást a közellátás égető kérdéseiről, Gaál Endrét hirtelen nem látjuk, talán mint buzgó kapacitás, a kakasülőre ment fel, hogy magasabb szempontból is megtekintse a színház helyzetét.

A darab pedig halad tovább, Csomafáy mester olyan komoly arccal dirigál, mintha az Aida menne, a közönség nagyon neheztel Klenovicara, aki olyan derék, becsületes embernek látszott és mégis leütötte a baltája fokával Lászlót, de annál inkább tetszik nekik Szilágyi Aladár gazd-uram, aki a legjobb uton jár, hogy az igazságot kiderítse. Szép is az a költői igazságszolgáltatás, miegymás, így vasárnap este látja az ember, ezek a mordály-égető modernnek, Ibsen, Strindberg, mifene, csak kineznek az embert, belepofoznak a jámbor nézőbe mindenféle kényelmetlen és kellemetlen meglátásokat és megérzéseket, ennél a kedves, arany középszerű Szigligeti Edénél végül az igazságot a Nyuk is kikaparja, de ez már megint a kritikusra tartozik, elég az hozzá, nagyon kellemes, mulatságos és tanulságos estém volt a színházban vasárnap és igazán nem tudom megérteni, hogy ilyen zsuffolt ház mellett miért kell nyomorognia szegény Palágyinak, aki nem játszott, mert ő rendszeren csak hétköznap játszik, gondolván, hogy ugyis ünnepnap az, ha ő föllép, csak az a baj, hogy mellette nagyon sok az ünnepnő. Ej, ej, már megint kritizálok.

13-33 a SZEGED telefonszáma

Mi okozza a szegedi tulmagas szeszárakat?

Szegeden legmagasabb a városi szeszadó. — A pénzügyminiszter rendeletben utasította a várost a szeszadó beszüntetésére; de ezt nem hajtották végre. — Dr. Somogyi Szilveszter polgármester és a pénzügyigazgatóság nyilatkozatai.

SZEGED, október 25.
(Saját tudósítónktól.)

Mintegy két hónappal ezelőtt Balogh pénzügyi tanácsos egy új városi szeszadó-tervezetet terjesztett a tanácsülés elé, amelyet a szenátus jóvá is hagyott. A tervezet értelmében a városba érkező mindenfajta nyersszesz, tehát a gyógyászati célokra szolgáló alkohol után is literenként huszonöt korona városi szeszadót kell fizetni. Figyelembevéve, hogy az állam a forgalomba hozott szeszt literenként már negyven korona ötven fillér állami adóval terheli, elképzelhető, hogyha ehhez még a városi adó is hozzájárul, a fogyasztóközönségnek nagyrésze még csak nem is gondolhat arra, hogy egy csésze teával, vagy más szeszes itallal csillapítsa hűléses betegségeit. A Balogh-féle javaslat szerint továbbá a bor literje után két korona városi adó fizetendő. (Az állam tizennégy fillér adót szed literenként.) Minden liter sörre ötven fillér városi adó esik. (Az állam a sörre semmiféle adót nem vetett ki.)

Értesülésünk szerint — miután a városi szeszadó-rendelet érvényre emelkedett a helybeli kávéosk, vendéglősök és pálinkamérők, tekintettel arra, hogy Szegeden kívül sehol az országban nincs ily magas városi szeszadó, mozgalmat indítottak a Balogh-féle városi szeszadó ellen. Miután a város vezetőségénél nem bírtak semmi eredményt elérni, beadvány ment a pénzügyminisztérium illetékes osztályához, amelyben a városi szeszadó elengedését kérelmezik, hogy ezáltal a fogyasztóközönség minél nagyobb rétege hozzájuthasson a háztartásban nélkülözhetetlen szeszfélék: denaturált szesz, rum, bor stb. beszerzéséhez. Hosszas vajudás után végre le is érkezett október 9-én a szegedi pénzügyigazgatósághoz a minisztérium döntése 88.404/1920. IX. b. P. M. szám alatt, amelyben elrendeli a városi szeszadó beszüntetését.

A rendelet azonban csak írott malaszt maradt, mert eddig — bár jelenleg október 25-ét mutat a nap-tár — még nem került nyilvános-

ságra a pénzügyminiszter rendelete, továbbra is szedik a városi szeszadót, épp úgy, mint ezelőtt.

Kérdést intéztünk ez ügyben dr. Somogyi Szilveszter polgármesterhez, aki a következőket jelentette ki: Nem felel meg a valóságnak az, hogy az összes szesz-árusítással foglalkozó kereskedők fordultak volna a jelzett kérelemmel a pénzügyminiszter urhoz. Csupán a Patzauer-May szeszkereskedő-cég irt egy beadványt a minisztériumba és nem is az összes városi szeszadók elengedése, hanem csak a pálinkafélékre vonatkozó városi szeszadó elengedése érdekében. A miniszter rendelete október 9-én tényleg le is érkezett és a városra nézve elutasító volt. Ennek ellenére azonban azért szedi a város még most is a szeszadót, mert felfolyamodással élt a minisztérium rendeletével szemben. Erre még nem érkezett válasz, tehát jogában áll a városnak a szeszadót — amely tekintélyes jövedelmet hoz — szedni mindaddig, míg a minisztérium végleg nem dönt ez ügyben. Nekem szintén a közönség érdeke az első. De úgy vélem, hogy akinek a mai szomorú időkben telik pálinkára, az megfizetheti a városi szeszadót is, ami — igaz, hogy szigorú szemmel nézve — nem egészen törvénytörés.

Juhász Sándor pénzügyi főtanácsos kijelentette érdeklődésünkre, hogy a városi szeszadó körül felmerült vita elintézése egyáltalán nem tartozik a pénzügyigazgatóság hatáskörébe, mivel az állami szerv. A városhoz semmi köze. A rendeletre vonatkozóan pedig azt mondta, hogy a pénzügyigazgatósághoz érkező miniszteri leiratok hivatalos titkot képeznek és nem tartoznak a nyilvánosság elé.

A mi részünkről csupán azt fűzük az esethez: igaza van a tanácsnak, midőn azon az állásponton van, hogy aki inni akar, fizessen. De igaza van annak a hivatalnok-embernek is, aki midőn a köhögéstől majd megful és ajánlja neki az orvos, hogy igyon rumos teát, ezt kérdezi: miből fizessem meg a városi szeszadót?

A parlament hete.

BUDAPEST, okt. 25. A parlamentnek ez a hete egyike lesz a legmozgalmasabb heteknek. A földbirtokreform tárgyalása küszöbön áll, a négyes bizottság 1—2 nap alatt végez a javaslattal, úgy hogy már ennek a hétnek a végén a Ház elé kerülhet. Nagy érdeklődéssel várják a vármegyei és községi választójog revízióját is. Ezzel kapcsolatban a nők választójoga mellett és ellene érdekes felszólalások fognak elhangzani, azonban valamennyi javaslatot meg fog előzni a béke ratifikálása, amelyet már keddre tűznek ki.

Ferdinándy Gyula belügyminiszter a községi és megyei választójog kérdésében így nyilatkozott:

— A virilizmust a törvényjavaslat nem szünteti meg, hanem azt a virilizmusba oltott választás formájában modernebb alakban statuálja. A választások korlátozott volta biztosítja az értelmiség és a független osztályok befolyását. A javaslatban lefektetett demokratikus elveket a mai idők parancsoló szükségkép írják elő.

— Ami a nők választójoga körül felmerült ellentéteket illeti, nem tartom kizártnak, hogy ebben a kérdésben az ellentétes frakció között kompromisszum jön létre, bár a tegnapielőtt tartott pártértekezleten tett megállapításom szerint kétségtelennek tartom, hogy a női választójog kérdésében elfoglalt álláspontomat a törvényhozás is szankcionálni fogja.

Férfi és női 150
kalap-alkatásokat
vállal a legújabb formákra
Knittel Konrad
Szeged, Iskola-utca 26. szám.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Hétfő: **Árnyék és szerelem**, szomorú-játék. Premierbérlet B) 7. sz.

Kedd: **Vasgyáros**, színmű. Csengeri Margit vendégfelléptével. Bérletszűnet.

Szerda: **Három testőr**, bohózat. Premierbérlet A) 9. sz.

Csütörtök: **Három testőr**, bohózat. Premierbérlet B) 9. sz.

Péntek: **A bőregér**, operett. Premierbérlet B) 10. sz.

Szombat: **A bőregér**, operett. Premierbérlet A) 10. sz.

Vasárnap délután: **Kék asszony**, operett.

Vasárnap este: **Peleskei nótárius**, énekes bohózat. Bérletszűnet.

Hétfő délután: **Molnár és gyermeke**, népies színmű.

Hétfő este: **Biboros**, színmű. Palágyi Lajos felléptével. Bérletszűnet.

Feledékenység?

SZEGED, október 25.

A magyar kultúra minden intézménye, az Akadémiától a Feldszínházig ünnepli és méltatja a jubiláló Rákosi Jenőt. Szeged szintén és természetesen részt kér e ritka jubileumból, a városi tanács, a Dugonics-Társaság, a sajtó mind megemlékezik a magyar kultúra érdemes harcosáról. Éppen ezért különös, hogy a nemzeti kulturhivatásával hivalgó szegedi színház elfeledkezett róla. Előadhatott volna tragédiát vagy vígjátékot, népszínművet vagy operettet, esetleg Shakspeare fordítást Rákosi Jenőtől. *Endre és Johanna*, *Aesopus*, *Magdolna és A bolond* szinte várták ezt a kedvező alkalmat, de nem, a szegedi városi színház a *Vasgyárossal* és a *Molnár és gyermeke*vel van elfoglalva és ezek után már csak a *Színházi képtelenségek* meg a *Dráma a tenger fenekén* jöhetnek.

TELEFON: Igazgatóság 455. **KORZÓ-MOZI** TELEFON: Pénztár 11-85.

Október 25., 26. és 27-én, hétfőn, kedden és szerdán

Az évad uralkodó filmje!

A főszerepben: MIA MAY.

CEZARINA!

III-ik folytatás:

Ma kombe öfelsége.

Előadások naponta 3, 5, 7 és 9 órakor.

Megérkeztek

nadrágot 980 kor. öltönyt 2850—3500 K felöltőt 2300 koronáért

prima minőségű őszi divatszöve-tem, melyekből a legjobb kivitelben

a legújabb divat szerint készítik. **GEIGNER LIPÓT** férfiszabó, Korona-utca 15. sz. 162